

deze twee gedachten op den muur van zijn atelier gegrift: Kunst is dood, zoo ze niet van nationaliteitsgevoel uitgaat; en: Kunst vinden, waar anderen die nooit zochten!

Hoe goed passen die fiere leuzen op Melsen's werk.

Beslister dan wie ook, sloot hij zich bij de traditie der 16e en 17e eeuwse Vlaamsche meesters aan. In hem is weer opgestaan het geslacht van Bruegel, Ostade, Steen, Brouwer, Brakenburg. Men ga nu echter niet onmiddellijk aan navolging denken.

Velen wanen het laatste woord gesproken, als ze, bij 't hooren van Melsen's naam, er dien van Bruegel bots nevenzetten.

De punten van overeenkomst tusschen beider producten zijn toch meer innerlijk dan uiterlijk; meer psychologisch dan drastisch.

Hoe dan ook bedoeld, zijn Bruegel's personages in den grond enkel bijzaak; zij komen de met vroomheid weergegeven landschappen stoffeeren; Melsen's aandacht gaat vooral naar de buitenlieden in hun innig verband met omgeving en atmosfeer, en daaruit is beider essentieel verschillende techniek te verklaren, die van Melsen immers verrijkt met de haast eenige noemenswaarde aanwinst der nieuwere tijden: het duidelijk begrip van ruimte, en de juiste verhouding van aarde tot dampkring, ik zei gaarne van

het vaste tot het vluchtige der elementen.

Hoe interessant Bruegel's glazuren, zacht-aanvoelende kleurvlakjes te vergelijken met de wemelende, ziedende, breed-neergeduwde verftoetsen van Melsen; dat is plezant en korstig en appetijtelijk als een welgeslaagde rijstpaptaart of een sappig, bruinig-geroosterde kip.

Beiden hebben ja, de psychologische waarheid van hun figuren gemeen, maar gelief u te herinneren, wat Karel van Mander verhaalt van de tochtjes die de ongedurige, avontuurlijke Bruegel met zijn vriend, den koopman Hans Franckert naar allerlei dorpen in Antwerpen's omgeving deed: „Met desen Franckert gingh Brueghel dickwils buyten bij den Boeren, ter Kermis en ter Bruyloft, vercleedt in Boeren cleeren, en gaven giften als ander, versierende van Bruyds of Bruytgoms bestandt oft volck te wesen... dat wesen der Boeren in eten, drincken, dansen, springen, vryagien, en ander kodden te sien”.

Ik verbeeld mij dan gaarne die twee vieze kornuiten, stappend, onder lach en jokkernij,

over de breede, Stabroecksche kassei, ten maaltijd in gindsche, fraaigelegen hoeve.

Steeds onveranderd bleef sedert dien het Polderland, steeds dezelfde de meetlooze hemelkoepel die er, wisselend en vervloeiend, over welft. En beide zullen, Melsen en Bruegel, in 't zelfde midden levend en arbeidend, wel een beetje kozijns zijn wegens

STUDIE.